

Lastenhoitajana varhaiskasvatuksessa

TYÖTÄ LASTEN PARHAAKSI

SUPER

Varhaiskasvatuksessa lastenhoitajan tehtävänä on lasten hoidosta ja kasvatuksesta huolehtiminen.

Varhaiskasvatus on moniammatillista tiimityötä. Pedagoginen päävastuu lapsiryhmästä on varhaiskasvatuksen opettajalla, mutta toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi kuuluvat myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työnkuvaan. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työssä painottuvat yhteistyö lasten huoltajien kanssa, lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen sekä työskentely ennaltaehkäisevin menetelmin. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin ovat kelpoisia mm. lähihoitajat, jotka ovat suorittaneet lasten- ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisalan tai vammaistyön osaamisalan, kunhan tutkinto sisältää lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistämisen tutkinnon osan (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto). Kelpoisia ovat myös lastenohjaajat, jotka valmistuvat varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalasta (kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto).

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työ on lapsen ikä- ja kehitystason mukainen varhaiskasvatus ja hoito. Työtä tehdään yhdessä niin lapsen kuin lapsen huoltajien ja muun henkilökunnan kanssa. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja toimii tiimissään yhdessä sovitujen toimintamallien pohjalta. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työtä ohjaavat varhaiskasvatuslaki, varhaiskasvatussuunnitelmat, työn vaatavuuden arviointi sekä lähihoitajaa lähihoitajan eettiset ohjeet. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja osallistuu varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaan, arviointiin ja toteutukseen sekä lapsi- että ryhmätasolla yhdessä sovitun mallin mukaisesti.

Hyvät vuorovaikutus- ja ohjaustaidot ovat keskeistä osaamista. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työ on jatkuvaa vuorovaikutusta lapsen, lapsen huoltajien, lapsiryhmän, työyhteisön ja yhteistyötahojen kanssa. Työssään lastenhoitaja havainnoi lapsia sekä ryhmässä että yksilöinä ja osaa tunnistaa normaalin kehityksen lisäksi lasten tuen- tarpeita. Tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksen ja hoidon suunnittelu, toteutus ja arviointi ovat myös osa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työnkuvaa.

Arkityö on lapsen perushoitoa ja hoivaa, leikkimisen ja erilaisten toimintojen ohjaamista esimerkiksi monipuolisessa ilmaisussa; kädentaidoissa, liikunnassa, musiikissa, kielen rikkaassa kehityksessä ja eettisessä ajattelussa, ympäristökasvatuksessa ja mediataidoissa. Perustyö sisältää lasten ohjaamista turvalliseen, yhdenvertaiseen ja laadukkaaseen arkeen sekä tukemista pukeutumisessa, ruokailussa ja ulkoilussa.

Lasten hygieniasta ja toimintaympäristön turvallisuudesta huolehtiminen ovat osa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työtä. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja osaa havainnoida lapsen tarpeet sekä mielenkiinnon kohteet ja huomioida ne arjessa. Lapsen osallisuuden vahvistaminen on tärkeää varhaiskasvatuksen lastenhoitajan osaamista. Leikkiessään lapsi oppii ja käsittelee hänelle tärkeitä asioita, leikin mahdollistaminen ja vaaliminen ovat tärkeä osa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työtä.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat työskentelevät työryhmän jäsenenä, mutta myös itsenäisesti. Lasten kanssa ulkoillaan päivittäin. Työ on yleensä päivätyötä, jolloin työajat vaihtelevat kello 06.00–18.00. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työ voi olla myös jatkuvan aukiolon tai ympärivuorokautisen aukiolon yksiköissä, jolloin työvuorot voivat vaihdella myös iltaisin ja viikonloppuisin.

LÄHIHOITAJA VARHAISKASVATUKSEN LASTENHOITAJANA

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työhön kuuluu lapsen fyysisessä ja psyykkisessä hyvinvoinnissa tapahtuvien muutosten huomioiminen osana päivittäistä varhaiskasvatusta.

Lähihoitajakoulutuksen saanut varhaiskasvatuksen lastenhoitaja on ensisijainen henkilö huolehtimaan terveydenhuollon osaamista tarvitsevien lasten hoidosta.

Esimerkiksi diabetes ja muut pitkäaikaissairaudet vaativat lääkityksen ja erityisruokavalion tuntemusta ja noudattamista. Lähihoitajakoulutukseen kuuluu lääkehoidon koulutus ja osaamisen varmistamisen jälkeen lähihoitaja voi toimia pitkäaikaissairaana lapsen lääkehoidosta vastaavana yksikössä. **Läikehoidon osaaminen on lähihoitajan koulutuksen mukanaan tuomaa erityisosaamista varhaiskasvatuksen ympäristöön.**

TYÖN VAATIMUKSET

Hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot ovat työn keskeisiä vaatimuksia. Kyky havainnoida lasta ryhmässä ja yksilönä on työskentelyn kannalta välttämätön. Luovuus, musikaalisuus, liikunnallisuus ja kielellisen tai kuvallisen ilmaisun taidot ovat rikkaus lasten ohjauksessa. Havainnointi on tärkeää lapsen ja perheen hyvinvoinnin seuraamisessa. **Lasten kanssa työskennellessä pitkäjänteisyys, sensitiivisyys, myötäelämis-kyky sekä kykyä luoda luottamuksellinen, kunnioittava ja ammatillinen suhde lapsiin sekä huoltajiin ovat tärkeitä.** Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja osaa arvioida ja kehittää omaa osaamistaan sekä hankkii uutta tietoa ja täydennyskoulutusta osaamisensa tueksi. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja tuo oman näkemyksensä esiin moniammatillisessa työyhteisössä sekä verkostossa.

Lasten pukeminen, nosteleminen ja erilaiset työasennot saattavat rasittaa tuki- ja liikunta-elimä, joten hyvän fyysisen kunnon ylläpitäminen on eduksi. Vaihtelevuutta varhaiskasvatuksen työhön tuovat muun muassa vuodenaikojen rytmitys päivittäisessä työssä sekä muut nopeastikin vaihtelevat tilanteet. Tärkeä työväline lasten kanssa tehtävässä työssä on kasvattajan oma myönteinen asenne. Työ edellyttää myös taitoa asettua pienen ihmisen asemaan ja kuunnella aidosti lapsen ja hänen perheensä tarpeita.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävät muodostuvat pääsääntöisesti lasten hoidon ja kasvatuksen tehtävistä. Työpaikalla noudatettavan työehtosopimuksen (kunta, yksityinen) mukaan maksetaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan palkka. Jokaisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tulee tietää, mihin hänen oman tehtävänsä palkkaus perustuu.

SUPERIN TAVOITTEENA ON, ETTÄ JOKAINEN VARHAISKASVATUSSEKTORIN
LASTENHOITAJA VOI TEHDÄ TYÖNSÄ HYVIN JA TYÖN TEKEMISEN
PUITTEET OVAT KUNNOSSA.

TYÖTÄ LÄHELLÄ IHMISTÄ

SuPer on Suomen suurin sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusalan toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ja aloille opiskelevien ammattiliitto.

SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO SUPER RY

Ratamestarinkatu 12, 00520 Helsinki
puh. 09 2727 910

www.superliitto.fi

www.superlehti.fi

SuPer varhaiskasvatus -ryhmä SuPerin jäsenille:
facebook.com/groups/SuPervarhaiskasvatus

superliitto

LIITY SUPER VARHAISKASVATUS -RYHMÄÄN FACEBOOKISSA

Ryhmä on tarkoitettu SuPerin jäsenille,
jotka työskentelevät pienten lasten kanssa.
Ryhmässä keskustellaan ajankohtaisista asioista
sekä jaetaan ajatuksia varhaiskasvatuksesta.
facebook.com/groups/SuPervarhaiskasvatus/

SUPER